

Anmodning om bosetting av flyktninger i 2025

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Haugesund kommune bosetter inntil 100 flyktninger i 2025.

Saksutredning

Anmodning om bosetting av flyktninger i 2025

Sammendrag

Med bakgrunn i den pågående krigen i Ukraina ble Haugesund kommune anmodet om å bosette 150 flyktninger i 2025. Anmodningen inkluderte en forventning om bosetting av flyktninger fra andre konfliktområder i verden. Anmodningstallet var basert på en forventet ankomst på 18 900 flyktninger til Norge i 2025.

5. februar 2025 vedtok bystyret i Haugesund kommune å bosette 100 flyktninger i 2025. Vedtaket var i henhold til kommunedirektørens anbefaling. Bystyret ba kommunedirektøren om å se på muligheten for å kunne oppjustere vedtaket i juni. Saken skal nå opp i formannskapet 4. juni og bystyret 18. juni. Dette saksdokumentet vil gjøre rede for bosettingssituasjonen i Haugesund kommune sett i lys av ankomster av flyktninger nasjonalt.

Bakgrunn for saken

Ankomster av flyktninger til Norge

Ankomster til Norge i 2025 er lavere enn forventet. Det mottas i snitt 185 søknader om kollektiv beskyttelse i uken. Dette er en nedgang med 42 % på samme tid i fjor. Årsaken til nedgangen baseres på flere faktorer. En faktor som trekkes frem, er regjeringens innstramningstiltak. Det er i dag 13 fylker i Ukraina som defineres som trygge. Det betyr at personer som kommer fra disse fylkene ikke får kollektiv beskyttelse i Norge. De må søke om asyl på lik linje med andre nasjonaliteter.

Konsekvensen av dette er at IMDi har nedjustert bosettingsbehovet fra 18 900 til 15 800 i 2025. Hvis dagens ankomsttall vedvarer vil antall ankomster til Norge være på 11 000 i 2025.

	JANUAR	FEBRUAR	MARS	APRIL	MAI	SUM
SØKNADER OM KOLLEKTIV BESKYTTELSE 2023	2119	2879	2696	1816	1797	11307
SØKNADER OM KOLLEKTIV BESKYTTELSE 2024	1 637	1 359	1 382	1 251	1 245	6874
SØKNADER OM KOLLEKTIV BESKYTTELSE 2025	801	774	734	547	59 (nb: første uke i mai)	2915

Status regionalt

Haugesund kommune har i perioden 2022 – 2025 bosatt flest flyktninger i distriktet:

Årstall	Haugesund	Tysvær	Karmøy	Vindafjord
2025 anmodning	150	40	120	50
2025 vedtak	100	25	70	30
2024 anmodning	330	130	340	105
2024 vedtak	150	50	200	105
2023 anmodning	360	130	345	90
2023 vedtak	360 (363 bosatte)	130 (119 bosatte)	345 (346 bosatte)	90 (91 bosatte)
2022 anmodning	300	155	250	55
2022 vedtak	300 (295 bosatte)	155 (146 bosatte)	294 (218 bosatte)	55 bosatte
Totalt:	908 bosatte	340 bosatte	834 bosatte	281 bosatte

Saks og faktaopplysninger

Bosettinger av flyktninger i Haugesund kommune

Bosettingstakten har endret seg fra i fjor. Haugesund kommune mottar færre henvendelser fra personer som ønsker å bosettes her. IMDi bekrefter at det er mindre behov for raske bosettingsplasser i kommuner enn tidligere. Videre ser vi en økning av retur til Ukraina. Siden 2022 har 76 personer med kollektiv beskyttelse returnert og/eller meldt utflytting fra Norge. Ukrainere forteller om vanskelige livssituasjoner, samt krevende valg som årsak til retur. Haugesund kommune har som målsetting å bosette 70 personer før juli. 43 personer er ved utgangen av april bosatt. Det planlegges bosetting for 15 personer i mai. Det er i hovedvekt ukrainere med kollektiv beskyttelse som bosettes. Vi bosetter også andre personer med nasjonaliteter som Kongo, Sudan og Irak.

Tilbakemeldinger fra ulike tjenesteområder i Haugesund kommune viser til en kapasitet til å opprettholde dagens vedtak på bosetting av 100 flyktninger.

Konsekvenser

Kort oppsummert:

Gjenbruk av boliger ved bosetting er viktig i bosettingsarbeidet. Det er så langt i år bosatt i 24 private boliger og en kommunal bolig. Kun et par av boligene tilhører nyrekruttede huseiere. Utfordringer knyttet til bosettingsarbeidet er mangel på relevante utleieboliger i gode levekårsoner. De fleste utleieboligene er i sentrumssoner. Dette får igjen en betydning for barnehager og skoler. Det er i dag store forskjeller på antall minoritetsspråklige mellom de sentrumsnære og resterende skolene.

Flyktningtjenesten og Breidablik gjennomførte høsten 2024 og våren 2025 et pilotprosjekt for introduksjonsdeltakere. Med fokus på intensiv norskopplæring de første tre månedene, for deretter praksis i bedrift i kombinasjon med norskopplæring, har programmet i større grad vært helhetlig. Dette har resultert i at flere har begynt direkte i arbeid etter endt introduksjonsprogram. Samtidig opplever Flyktningtjenesten et stort oppfølgingsbehov i bosettingsgruppen.

Avdeling Integrering og Mangfold ved NAV gir tilbakemelding om målrettet arbeid med målgruppen. 33% av registrerte arbeidssøkere er i lønnstilskudd – noe som i realiteten betyr arbeid med kompensasjon til arbeidsgiver. Tiltakspakken er under press, noe som skaper usikkerhet i tiden fremover.

Helsetilbudet i kommunen er viktig for bosatte flyktninger. IMDi har i dag et stort behov for å bosette personer med helseutfordringer. Dette er krevende for kommunen som allerede har et tjenestetilbud under press.

Vurdering

Bosettingsbildet har endret seg siden forrige vedtak. Ankomsttallene til Norge er lavere enn forventet. Kommunens vedtak om bosetting av 100 flyktninger er i tråd med nytt bosettingsbehov – og muligens litt i overkant. Haugesund kommune har bosatt flest flyktninger av kommuner på Haugalandet. Samtlige tjenesteområder har et ønske om å levere gode tjenester til innbyggere i kommunen – inkludert flyktninger.

Kommunedirektøren sin konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at Haugesund kommune fortsetter å ta sin del av ansvaret, og basert på en ny totalvurdering av situasjonen vil det være hensiktsmessig å opprettholde vedtaket om å bosette 100 flyktninger i 2025.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.